

18. De verschillen in fysieke ontwikkeling tussen schoolkinderen van verschillende „rassen” in Batavia accentueren de opvatting, dat deze verschillen in de eerste plaats worden bepaald door verschillen in voeding, met name in eiwit-voeding, quantitatief en kwalitatief, over een lange periode (van verscheidene generaties) beschouwd.

CH. W. F. WINCKEL

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zo nodig enige bekorting aan te brengen

DE DIAGNOSTIEK VAN HET MENISCUSLETSEL

In het artikel van collega E. J. MOEYS over dit onderwerp wordt mijns inziens ten onrechte gesuggereerd dat de arthrographie met behulp van een positief contrastmiddel (perabrodil) een vooruitgang betekent boven de methode met een negatief contrastmiddel (bijvoorbeeld lucht). Met beide methodes kan men even fraaie beelden verkrijgen. De resultaten zijn echter geheel afhankelijk van de techniek van het onderzoek. In het Februarinumnummer van de *Fortschritte auf dem Gebiete der Röntgenstrahlen* van 1942 werd door MÖHLMANN en MADLENER een zeer goede techniek beschreven van de arthrographie van de knie, waarbij lucht in het gewricht wordt gebracht. Ook bij deze methode wordt tractie uitgeoefend en worden tijdens de doorlichting enige gerichte opnamen gemaakt, onder rotatie van het kniegewricht. De tractie en abductie (respectievelijk adductie) worden door twee assistenten verricht; het gebruik van een apparaat zoals door collega MOEYS is beschreven, betekent in ieder geval een belangrijke aanwinst.

Rotterdam, 20 Juli 1947

J. E. J. RESINK

EMBOLIE DER ARTERIA BRACHIALIS

Naar aanleiding van het artikel van dr. A. G. BRANDSMA: „Anaesthesie van de plexus brachialis als behandeling van embolie der art. brachialis” (*N.T. v. G. III, No. 30, blz. 2031 tot 2035*) valt het volgende op te merken:

Bij 42 proefnemingen op dieren toonden MURRAY, SIMPSON en WATTERS aan, dat novocaïnatie van de lumbale grensstreng, maar ook periarteriële novocaïne-inspuiting een aanzienlijk krachtiger bloedstroom door de collateralen veroorzaakte, wanneer de grote slagader van de onderste extremiteit distaal hiervan wordt afgeklemd (*Surgery* dl. 20, no. 3, blz. 315 tot 323; 1946).

LERICHE en anderen hebben verder verschillende voorbeelden gepubliceerd van de verbetering van gebrekkig ontwikkelde collaterale circulatie in een door embolie getroffen lid, wanneer zij de geheel afgesloten of vernauwde of zieke arterie reseceerden.

Daar nu bij de plexus-anaesthesie volgens KUHLENKAMPF bijna zeker ook de adventitia van de arteria subclavia steeds wordt geïnfilteerd, lijkt dit nog een mogelijke verklaring van de overigens weinig dramatische uitwerking, die collega BRANDSMA bij zijn patiënte meent te hebben bewerkstelligd met zijn novocaïne-inspuiting. Een spontaan zich verplaatsen van den blijkens het verdere beloop kennelijk kleinen embolus mag namelijk m.i. niet uitgesloten geacht worden. Het is ook nog mogelijk, dat het aanvankelijk niet pulseren van de a. brachialis uitsluitend op spasmus berustte, en dat de kleine embolus niet in dit wijde vat bleef steken, maar reeds direct op de meer perifere plaats zat.

Tenslotte meen ik, dat het niet verantwoord is, op grond van de mijns inziens twijfelachtig geïnterpreteerde waarneming bij één patiënt een *zeer onvolledig* schema te publiceren voor de behandeling van arterie-afsluiting, zonder dat voorts kennis blijkt te zijn genomen van de uitgebreide klinische ervaring, die op dit gebied de laatste jaren in de Angelsaksische landen is opgedaan.

Amsterdam, 26 Juli 1947

J. GLAZENBURG